

KÄTTESAADAVA INFORMATSIOONI SUUNISED

www.ict4ial.eu

Mida need suunised käsitlevad?

Suunised töötati välja projekti „Õppeks vajaliku informatsiooni juurdepääsetavust toetav IKT” (ICT4IAL) tulemusena. Projekt ICT4IAL hõlmab nii õppe- kui ka IKT-ühendusi esindavate Euroopa ja rahvusvaheliste partnerite multidistsiplinaarset võrgustikku.

Kättesaadava informatsiooni suuniste näol on tegemist avatud õppematerjaliga, mille eesmärk on toetada kättesaadava informatsiooni loomist üldiselt, kuid eelkõige õppe eesmärgil. Nende suuniste eesmärk ei ole hõlmata kogu olemasolevat informatsiooni juurdepääsetavuse teemal või katta antud valdkonna iga aspekti, kuid teha kokkuvõtte ja anda asjakohased ressursid neile, kes ei ole info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) alal eksperdid.

Selliste suuniste arendamise eesmärk on toetada haridusvaldkonnas tegutsevate praktikute ja organisatsioonide tööd, et tagada kättesaadav informatsioon kõigile õppuritele, kelle jaoks see on vajalik ja kasulik. Kättesaadava informatsiooni loomise protsess on universaalne. Seetõttu on antud suunised toeks kõigile isikutele või organisatsioonidele, kes soovivad luua erinevates formaatides kättesaadavat informatsiooni.

Suunistest leiate järgmised punktid:

- üldise sissejuhatuse ning põhimõistete, sihtrühma ja suuniste kohaldamisala kirjelduse;
- sammud, mille abil muuta informatsioon ja meediumid juurdepääsetavaks, sealhulgas soovitusel ja asjakohased ressursid;
- näited konkreetsete formaatide juurdepääsetavuse kontrollnimekirjadest;
- ulatusliku sõnastiku asjaomaste mõistete käibelolevate definitsioonidega.

Suunised käsitlevad informatsiooni juurdepääsetavust selle eri tasanditel, lihtsatest juhustest professionaalsete juhusteni, ja hõlmavad mõningaid IKT ja juurdepääsetavuse ekspertidega seotud aspekte. Keskmise IT-kasutaja saab teha nii mõndagi, et saavutada teatud juurdepääsetavuse määr. Kuid mõnede materjalide loomine – näiteks e-raamatud ja interaktiivsed õppematerjalid – nõuab keerukamat tarkvara kui see, mis on tavakasutaja jaoks kättesaadav. Need suunised keskenduvad sammudele, mida iga praktik saab teha, et muuta nende loodav õppealane informatsioon võimalikult kättesaadavaks.

Need suunised on saadaval eraldiseisva dokumendi ja avatud õppematerjalina, mis toetab otsingut eri liiki informatsiooni ja meediumite ulatuses. Kasutajad saavad suuniseid, nagu ka avatud õppematerjale, kohandada vastavalt kontekstile, samuti kommenteerida ja neisse oma panuse anda.

Kellele on need suunised mõeldud?

Nende suuniste sihtgrupp on iga üksikisik või organisatsioon, kes loob, avaldab, jagab ja/või kasutab õpikeskkonnas informatsiooni. See hõlmab muu hulgas nt järgmisi infopakkujaid:

- koolitootajad
- raamatukoguhoidjad
- ülikoolitootajad
- kommunikatsiooniametnikud
- kirjastajad
- tugirühmad ja valitsusvälised organisatsioonid.

Oluline on märkida, et kuigi üksik autor või infopakkuja saab juurdepääsetavuse parandamiseks teha mitmeid algatusi, võib kättesaadava informatsiooni pakkumine üldiselt ja eelkõige õppe eesmärgil nõuda laiema ringi sidusrühmade kaasamist, näiteks:

- otsustajad koolides ja ülikoolides, kes toetavad kättesaadavaid lähenemisviise ja on kokku leppinud juurdepääsetavuse poliitikas;
- arvutiteadlased ja infotehnoloogia (IT) eksperdid, kes vastutavad kättesaadavate internetiplatvormide, vahendite, kohtade ja hoidlate loomise eest, kus kättesaadavat informatsiooni saab jagada.

Suunised keskenduvad võimalustele, kuidas mitte-ekspertidest praktikud saaksid oma töökeskkonnas luua kättesaadavat informatsiooni.

Organisatsioonide jaoks on koostatud lisasoovitused kättesaadava informatsiooni pakkumise toetamiseks organisatsiooni tasemel:

- dokumendis *Soovitused seoses elukestvaks õppeks vajaliku info kättesaadavusega*;
- raportis „*Organisatsiooni informatsiooni kõigile kättesaadavaks muutmine*”.

Lööge suuniste väljatöötamisel kaasa!

Suunised on välja töötatud avatud õppematerjalina. Olete oodatud veebilehel registreeruma, et:

- lisada suunistele oma kommentaare;
- jagada täiendavaid ressursse ja soovitusi;
- jagada oma kogemusi suuniste kasutamisel ja kohendamisel.

DAISY Consortium
www.daisy.org

European Agency for Special
Needs and Inclusive Education
www.european-agency.org

International Association
of Universities
www.iau-aiu.net

European Schoolnet
www.eun.org

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization
www.unesco.org

Global Initiative for
Inclusive ICTs
www.g3ict.com

Projekti on rahaliselt
toetanud Euroopa Liit

ET